

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชา ส23101 สังคมศึกษา

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

เวลา 8 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 1 พระรัตนตรัย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 1.1 ม.3/6 อธิบายสังฆคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายสังฆคุณ 9 ประการได้อย่างมีเหตุผล (K)
- 2) นำเสนอการนำแบบอย่างของพระสงฆ์มาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (K,S,A)
- 3) เห็นคุณค่าและความสำคัญของพระสงฆ์ในการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา (A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- พระรัตนตรัย - สังฆคุณ 9	พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังฆคุณ 9 คุณของพระสงฆ์ 9 ประการ เป็นบทสรรเสริญที่กล่าวถึงคุณลักษณะอันประเสริฐของพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เป็นผู้สืบทอดและเผยแผ่พระธรรมของพระพุทธเจ้า กล่าวถึงคุณงามความดีของพระสงฆ์ที่เป็นผู้เสียสละตนเอง ปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุนิพพาน เป็นผู้ควรแก่การเคารพและเป็นแบบอย่างอันดีงามแก่มนุษย์ทั้งปวง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : พุทธวิธีในการสอน วิธีสอนแบบปจฉาวิสัชนา)

ชั่วโมงที่ 1

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

(หมายเหตุ : ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมและทำความเข้าใจผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ขั้นนำ

1. ครูนำนักเรียนกราบพระแล้วสวดบทบูชาพระรัตนตรัยพร้อมกัน
2. ให้ตัวแทนนักเรียนนำสวดมนต์หรือใช้วิธีทัศน์ นำนักเรียนสวดมนต์พร้อมกันในชั้นเรียนตามลำดับได้แก่

บทสวดพระพุทธคุณ “อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทูร อเนกุตตะโร ปุริสะธัมมะสาระถิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ”

บทสวดพระธรรมคุณ “สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ”

บทสวดพระสังฆคุณ “สุปฏิปันโน ภคเวทโธ สวากะสังโฆ อชุปฏิปันโน ภคเวทโธ สวากะสังโฆ ญายะปฏิปันโน ภคเวทโธ สวากะสังโฆ สามิจิปฏิปันโน ภคเวทโธ สวากะสังโฆ ยะทิ ทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภคเวทโธ สวากะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชลีภะระณียะ อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ”

- นักเรียนนั่งสมาธิก่อนเริ่มเรียน 5 นาที เมื่อครบเวลา ครูนำนักเรียนแผ่เมตตาพร้อมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียน แล้วจึงเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

- ครูอธิบายเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของพระรัตนตรัย โดยใช้หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หัวข้อ พระรัตนตรัย ของ อจท. ประกอบการอธิบาย
- ครูอธิบายเชื่อมโยงกับบทสวดพระพุทธคุณ และพระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ว่ามีความสำคัญเพราะช่วยระลึกถึงคุณของพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ซึ่งเป็นที่พึ่งทางใจ สร้างศรัทธา ความสงบ และเป็นพื้นฐานในการเจริญสติและปฏิบัติธรรมอย่างถูกต้อง

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนรวมกลุ่มตามความเหมาะสม ศึกษาความหมาย และคุณค่าของสังฆคุณ 9 โดยให้นับหมายเลขกลุ่มใดนับได้เลขใด ให้ศึกษาในข้อนั้น ดังนี้

หมายเลข 1 สุปฏิปันโน

หมายเลข 6 ปาเนยโย

หมายเลข 2 อชุปฏิปันโน

หมายเลข 7 ทักขิเนยโย

หมายเลข 3 ญายะปฏิปันโน

หมายเลข 8 อัญชลีภะระณียะ

หมายเลข 4 สามิจิปฏิปันโน

หมายเลข 9 อนุตตัม ปุญญักเขตต์ โลกัสส

หมายเลข 5 อาหุเนยโย

โดยสืบค้น “ความหมาย” และ “ตัวอย่างแนวทางในการปฏิบัติตนของพระสงฆ์” หรือพฤติกรรมบ่งชี้ที่เป็นไปตามประเด็นพระสังฆคุณที่ตนเองศึกษา

- นักเรียนแต่ละคู่เขียนความหมาย และตัวอย่างแนวทางในการปฏิบัติตนของพระสงฆ์ตามสังฆคุณ 9 และนักเรียนนำแบบอย่างมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน บันทึกความรู้ที่ได้ลงในใบงานที่ 3.1 เรื่อง สังฆคุณ 9 และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนจนครบ 9 ข้อ (ตัวอย่าง เช่น สุปฏิปันโน หมายถึง เป็นผู้ปฏิบัติดี โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักธรรมตามวินัยของสงฆ์ ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติตนตามอย่างเหมาะสมตามประเด็นดังกล่าวในบทบาทของนักเรียน โดยการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยการคิดดี ทำดี พูดดี ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน)

ชั้นสอน (ต่อ)

การตั้งคำถาม การตอบคำถาม

5. ครูภาพ หรือข่าว เกี่ยวกับพระสงฆ์ที่ปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ ให้นักเรียนช่วยกันบอกบทบาท ความสำคัญของพระสงฆ์ในปัจจุบัน
6. ครูจัดกิจกรรม “ปุจฉา-วิสัชนา” เกี่ยวกับสังฆคุณ 9 โดยการยกตัวอย่างพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดี เช่น

หลวงปู่มั่น ฐิตัตโต

- ท่านเป็นผู้นำทางด้านการปฏิบัติกรรมฐานในประเทศไทย
- มีวัตรปฏิบัติที่เคร่งครัดมาก ทั้งในเรื่องศีลและสมาธิ
- สละความสะดวกสบาย เติญตงค์ในป่าเขาเพื่อฝึกฝนตนเอง
- สอนศิษย์ด้วยเมตตา แต่มุ่งเน้นการหลุดพ้นอย่างแท้จริง

แสดงถึงสังฆคุณ ปฏิบัติดีตามแนวทางพุทธะ และเผยแผ่แนวปฏิบัติเพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่น

ปุจฉา : หลวงปู่มั่น ฐิตัตโต เป็นพระสงฆ์ที่มีความสำคัญอย่างไรในพระพุทธศาสนา

วิสัชนา : เป็นพระอริยสงฆ์ผู้มีวัตรปฏิบัติเคร่งครัดในพระธรรมวินัย เป็นผู้นำการฟื้นฟูและเผยแผ่การปฏิบัติกรรมฐานสายพระป่าในประเทศไทย ท่านดำเนินชีวิตด้วยความสมถะ มุ่งมั่นในการเจริญสมาธิ วิปัสสนา เป็นแบบอย่างของพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง (สุปฏิปันโน - อสุปฏิปันโน)

ปุจฉา : หลวงปู่มั่นให้ความสำคัญกับการมีคุณธรรมอะไรเป็นพิเศษในผู้ปฏิบัติธรรม

วิสัชนา : หลวงปู่มั่นให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับ ความเพียร ความอดทน และสติ เพราะเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาจิต

ปุจฉา : แบบอย่างของหลวงปู่มั่นที่เราสามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตคืออะไร

วิสัชนา : ความเคร่งครัดในศีลธรรม ความเพียรไม่ถอยแม้เผชิญอุปสรรคหรือภัยอันตรายในป่า ความวิเวกและสมถะละชีวิตสะดวกสบาย เลือกร้อยอย่างสงบเรียบง่าย เพื่อฝึกจิตให้หลุดพ้น

ปุจฉา : ผู้ปฏิบัติธรรมตามแนวทางของหลวงปู่มั่นควรเริ่มต้นอย่างไร

วิสัชนา : เริ่มด้วยศีล ตั้งใจรักษาใจให้สงบ แล้วเจริญปัญญา

7. ครูนำข่าวเกี่ยวกับพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระวินัย มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม แล้วตั้งคำถาม ปุจฉา-วิสัชนา เพื่อร่วมกันอภิปรายถึงความไม่เหมาะสม และแนวทางการปฏิบัติของเราในฐานะพุทธศาสนิกชน เช่น

ปุจฉา : พระสงฆ์ที่ประพฤติไม่ดี เช่น ละเมิดศีลหรือมัวเมาในลาภยศ ควรได้รับความเคารพหรือไม่

วิสัชนา : หากพระสงฆ์มีพฤติกรรมไม่ดีไม่ควรยกย่อง ผู้ใดประพฤติผิดจากธรรมวินัย ผู้นั้นชื่อว่าเสื่อมจากสมณะ แม้ครองจีวรอยู่ ก็ไม่ใช่สงฆ์แท้ตามพระพุทธพจน์

ปุจฉา : หากพบเห็นพระสงฆ์ทำสิ่งที่ไม่ดี เช่น รับเงิน หรือชอบความสบาย เรามีความคิดเห็น

อย่างไร

วิสัยทัศน์: หากเรารู้เห็นแต่ยังส่งเสริมหรือยินดี ย่อมเป็นอกุศลร่วม เราควรใช้สติปัญญาในการแยกแยะ ไม่หลงตาม

ปฏิจา : ถ้าเห็นพระทำผิด เราจะยังศรัทธาในพระพุทธศาสนาหรือไม่

วิสัยทัศน์: ยังคงศรัทธาเพราะพระพุทธศาสนาอยู่ที่คำสอน

การอภิปราย

8. ครูนำอภิปรายคุณของพระสงฆ์ และลักษณะของพระสงฆ์ที่ควรแก่การเคารพศรัทธา จากการยกตัวอย่างทั้งพระสงฆ์ที่เป็นแบบอย่างที่ดี และตัวอย่างการประพฤติไม่เหมาะสม จากการทำกิจกรรม “ปฏิจา-วิสัยทัศน์”

การประเมินผล

9. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อพระสงฆ์ในปัจจุบัน และความศรัทธาของชาวพุทธที่มีต่อพระสงฆ์

ขั้นสรุป

สรุป/ประยุกต์ใช้

1. นักเรียนร่วมกันสรุปคุณของพระสงฆ์ การนำแบบอย่างคำสอน การปฏิบัติ ไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
2. นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระสงฆ์

ขั้นประเมิน

1. ตรวจใบงานที่ 3.1 เรื่อง สังฆคุณ 9
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
4. ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
5. ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
6. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	- ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายสังฆคุณ 9 ประการได้อย่างมีเหตุผล (K)	- ตรวจใบงานที่ 3.1 เรื่องสังฆคุณ 9 - สังเกตการตอบคำถาม	- ใบงานที่ 3.1 เรื่องสังฆคุณ 9 - ข้อคำถามและแนวคำตอบ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) นำเสนอการนำแบบอย่างของพระสงฆ์มาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (K,S,A)	- ตรวจใบงานที่ 3.1 เรื่องสังฆคุณ 9 - สังเกตการตอบคำถาม	- ใบงานที่ 3.1 เรื่องสังฆคุณ 9 - ข้อคำถามและแนวคำตอบ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) เห็นคุณค่าและความสำคัญของพระสงฆ์ในการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา (A)	- สังเกตการตอบคำถาม - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินความสามารถในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถในการคิด - ประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของ อจท.
- 2) Smart PowerPoint เรื่อง พระรัตนตรัย
- 3) ข่าว/สถานการณ์เกี่ยวกับพระสงฆ์ในปัจจุบัน
- 4) วิดีทัศน์สวดมนต์ บทพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) เว็บไซต์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลแล้วเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สุปฏิปันโน หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

2. อุชุปฏิปันโน หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

3. ญายปฏิปนโน หมายถึง .....

พระสงฆ์เป็นผู้ .....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1).....

2).....

3).....

4).....

5).....

6).....

7).....

8).....

9).....

4. สามิจิปฏิปนโน หมายถึง .....

พระสงฆ์เป็นผู้ .....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1).....

2).....

3).....

4).....

5).....

6).....

7).....

8).....

9).....

5. อาหุเนยโย หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....
- 7).....
- 8).....
- 9).....

6. ปาเนยโย หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....
- 7).....
- 8).....
- 9).....

7. ทักษะนโยบาย หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

8. อุดมการณ์นโยบาย หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

9. อนุตรปุณฺณเขตต์ โลกสฺส หมายถึง

พระสงฆ์เป็นผู้

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1)

- 2).....
- 3).....
- 4) .....
- 5).....
- 6).....
- 7).....
- 8).....
- 9).....

คำชี้แจง : ตอนที่ 2 นำพญฺญชนะในกล่องข้อความ มาเติมให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

- _____ 1. มีสติและสมาธิเป็นเลิศ จึงเป็นผู้ควรแก่การไหว้
- _____ 2. มีปัญญาและเจตนาที่ดี จึงเป็นผู้ควรแก่ของถวาย
- _____ 3. มีแนวคิดและทัศนคติถูกต้อง จึงปฏิบัติดีตามธรรม
- _____ 4. มีความเพียรและสติในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามธรรม
- _____ 5. มีการพูดและทำที่เป็นแบบอย่าง จึงควรต้อนรับ
- _____ 6. มีจิตตั้งมั่นและปฏิบัติได้สมควรแก่การยกย่อง
- _____ 7. มีปัญญาและจิตตั้งมั่น จึงเป็นเนืองนิตย์ของโลก
- _____ 8. มีความเพียรชอบ จึงเป็นผู้ควรแก่ทักษิณา
- _____ 9. มีการพูดและการกระทำตรงไปตรงมาตามศีล

- ก. สุปฏิปันโน
- ข. ปาเนยโย
- ค. อุษุปปฏิปันโน
- ง. ทกฺขิณเณยโย
- จ. ญายุปปฏิปันโน
- ฉ. อญฺชสิทธิ์นิโย
- ช. สามิจิปฏิปันโน
- ซ. อนุตรปุณฺณเขตต์ โลกสฺส
- ณ. อาหุเนยโย

ใบงานที่ 3.1 เรื่อง สังฆคุณ 9

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลแล้วเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. สุปฏิปันโน หมายถึง ..... เป็นผู้ปฏิบัติดี.....
 พระสงฆ์เป็นผู้..... ปฏิบัติอุกกรรม อกวินัย บิณฑบาตและปฏิบัติศีลครบถ้วน ตั้งใจศึกษาพระธรรม.....
 แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1) ปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน.....
 2) .....เคารพศรัทธาของสังคม.....
 3) .....ปฏิบัติตามกฎหมาย.....
 4) .....ทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้บริสุทธิ์.....
 5) .....ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของตนเอง.....
 6) .....เข้าร่วมวัฒนธรรมตามหลักประเพณีท้องถิ่นของตนเอง.....
 7) .....รักษาศีล 5.....
 8) .....เข้าเรียนตรงเวลา.....
 9) .....ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย.....

2. อุชุปฏิปันโน หมายถึง ..... เป็นผู้ปฏิบัติตรง.....
 พระสงฆ์เป็นผู้..... ตรงไปตรงมากับตนเองและผู้อื่น จัดกิจกรรมศาสนาตามแนวพระธรรมโดยไม่มีอคติ.....
 แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1) .....ไม่พูดเท็จเพื่อรักษาประโยชน์ของตน.....
 2) .....ไม่เบียดเบียนเอาเปรียบผู้อื่น.....
 3) .....ประพฤติดีต่อผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง.....
 4) .....ยอมรับ เมื่อกระทำผิด.....
 5) .....คืนของที่เก็บได้ ไม่โกงโกงผู้อื่น.....
 6) .....จริงใจกับเพื่อน ไม่เจ้าเล่ห์ หลอกลวง.....
 7) .....พูดหรือปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา.....
 8) .....ประเมินตนเองอย่างตรงๆ ไม่เอนเอียงเข้าข้างตัวเอง.....
 9) .....ปฏิบัติหน้าที่ตรงตามเวลา.....

3. ญาณปฏิปณฺโณ หมายถึง .....เป็นผู้ปฏิบัติเป็นธรรม.....

พระสงฆ์เป็นผู้.....แก้ปัญหาตามหลักธรรม ปฏิบัติศีลและข้อวัตรตรงตามพระวินัยโดยเคร่งครัด.....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1).....ตั้งใจเรียนรู้สิ่งที่ถูกต้อง.....

2).....ปฏิบัติตามกฎโรงเรียน.....

3).....ช่วยเหลือโดยไม่เลือกปฏิบัติ.....

4).....ยืนเข้าแถวตามลำดับ.....

5).....จัดของเป็นระเบียบ.....

6).....ตัดสินใจบนพื้นฐานของศีลธรรม.....

7).....เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์.....

8).....ปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิและหน้าที่.....

9).....เคารพสิทธิของผู้อื่นเวลา.....

4. สามิจิปฏิปณฺโณ หมายถึง .....เป็นผู้ปฏิบัติสมควร.....

พระสงฆ์เป็นผู้.....ปฏิบัติศาสนกิจตรงเวลา กราบไหว้ผู้ใหญ่ตามธรรมเนียมของพระธรรม แสดงตนเป็นผู้สุภาพ สำรวมกิริยา วาจา ใจ.....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1).....ทำความดีเพื่อความดี โดยไม่หวังผลตอบแทน.....

2).....พูดจาไพเราะและมีมารยาท.....

3).....แต่งกายสุภาพ.....

4).....พูดให้ถูกกาลเทศะ.....

5).....ช่วยเหลือผู้ใหญ่ถือของหนัก.....

6).....เคารพผู้ใหญ่และครูอาจารย์.....

7).....จัดเก็บของเป็นที่เป็นทาง.....

8).....ยกมือไหว้ผู้ใหญ่.....

9).....แสดงเคารพต่อสถานที่และบุคคล.....

5. อาหุเนยโย หมายถึง .....เป็นผู้ควรแก่ของค่านับ.....

พระสงฆ์เป็นผู้.....เมตตาต่อผู้ถวายทาน ไม่เลือกชนชั้นหรือฐานะ.....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1) เคารพและเกื้อกูลผู้ใหญ่.....

2) ...ตั้งใจเรียนรู้และฝึกตนเอง.....

3) ...มีน้ำใจช่วยเหลือผู้ลำบาก.....

4) ...เป็นผู้เสียสละเพื่อผู้อื่น.....

5) ...ปฏิบัติตามศีลธรรมอย่างจริงจัง.....

6) ...มีมารยาทงดงาม.....

7) ...มีนิสัยสุภาพและอ่อนโยน.....

8) ...เป็นผู้ตรงต่อเวลา.....

9) ...มีจิตสาธารณะช่วยงานโรงเรียน.....

6. ปาเนยโย หมายถึง .....เป็นผู้ควรแก่ของต้อนรับ.....

พระสงฆ์เป็นผู้.....ต้อนรับผู้มาวัดด้วยเมตตาและอ่อนน้อม มีท่าที่เป็นมิตร ให้คำปรึกษาด้วยใจบริสุทธิ์.....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1) ทักทายผู้มาเยือนด้วยมิตรภาพ.....

2) ...ต้อนรับแขกผู้ใหญ่ด้วยน้ำใจ.....

3) ...มีรอยยิ้มเป็นมิตร.....

4) ...จัดหาที่นั่งและน้ำดื่มให้ผู้ใหญ่.....

5) ...พูดจาด้วยท่าที่เป็นมิตร.....

6) ...มีท่าทีให้เกียรติผู้มาเยือน.....

7) ...ตั้งใจฟังผู้ใหญ่พูด.....

8) ...ช่วยเหลือผู้ต้องการคำแนะนำ.....

9) ...มีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง.....

7. ทกขิณโยโย หมายถึง .....เป็นผู้ควรแก่ของทำบุญ.....

พระสงฆ์เป็นผู้..... มีศีล จริยาวัตรดี ปฏิบัติหน้าที่ตนเองได้ครบถ้วน เป็นแบบอย่างให้ผู้ถวาย.....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1).....ตั้งใจช่วยเหลืองานโรงเรียน.....

2).....มีสติและจริงใจในหน้าที่.....

3).....ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี.....

4).....มีใจเสียสละเพื่อส่วนรวม.....

5).....ปฏิบัติธรรมตามโอกาส.....

6).....เคารพผู้ใหญ่และผู้รู้.....

7).....มีจิตใจเมตตาต่อผู้เดือดร้อน.....

8).....ตั้งใจเป็นผู้ช่วยเหลือสังคม.....

9).....เป็นผู้มีศีล มีธรรมเป็นที่ยกย่อง.....

8. อณชสิกรณียโย หมายถึง .....เป็นผู้ควรกราบไหว้.....

พระสงฆ์เป็นผู้..... มีอากัปกริยานุ่มนวล สำรวม มีเมตตา เป็นผู้เสียสละ และชี้ทางสว่างให้ผู้ศรัทธา.....

แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1).....มีเมตตาต่อผู้คนรอบข้าง.....

2).....ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอ่อนน้อม.....

3).....เคารพผู้ใหญ่ ครูอาจารย์.....

4).....มีสัมมาคารวะทั้งต่อผู้ใหญ่และผู้เยาว์.....

5).....มีจริยาวัตรดี เป็นตัวอย่างแก่น้อง ๆ.....

6).....พูดจาด้วยใจจริง มีน้ำหนัก.....

7).....มีท่าทีสุภาพ นอบน้อม.....

8).....ปฏิบัติหน้าที่ด้วยศรัทธา.....

9).....ตั้งมั่นอยู่ในศีลและคุณธรรม.....

9. อนุตตร ปุณฺณเขตต์ โลกสฺส หมายถึง ..... เป็นเนื่อนานุญอันยอดเยี่ยมของชาวโลก
 พระสงฆ์เป็นผู้ ..... อุทิศตนสอนธรรมแก่ผู้คน ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนโดยไม่เลือกชนชั้น เป็นแบบอย่างที่ดี
 แนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน 1) ประพฤติตนเป็นผู้เสียสละเพื่อชุมชน .....
 2) ..... ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส .....
 3) ..... มีเมตตาต่อผู้ทุกข์ยาก .....
 4) ..... ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดคุณธรรมเป็นใหญ่ .....
 5) ..... เป็นผู้มั่งคั่ง ตั้งมั่นในธรรม .....
 6) ..... รักษาศีลและเป็นผู้ทรงธรรม .....
 7) ..... เป็นผู้ให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้ต้องการ .....
 8) ..... ประพฤติเป็นแบบอย่างของผู้มีธรรม .....
 9) ..... มีจิตใจเสียสละ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม .....

ตอนที่ 2 นำพญฺษณะในกล่งข้อความ มาเติมให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

- ..... 1. มีสติและสมาธิเป็นเลิศ จึงเป็นผู้ควรแก่การไหว้
 ..... 2. มีปัญญาและเจตนาที่ดี จึงเป็นผู้ควรแก่ของถวาย
 ..... 3. มีแนวคิดและทัศนคติถูกต้อง จึงปฏิบัติดีตามธรรม
 ..... 4. มีความเพียรและสติในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามธรรม
 ..... 5. มีการพูดและทำที่เป็นแบบอย่าง จึงควรต้อนรับ
 ..... 6. มีจิตตั้งมั่นและปฏิบัติได้สมควรแก่การยกย่อง
 ..... 7. มีปัญญาและจิตตั้งมั่น จึงเป็นเนื่อนานุญของโลก
 ..... 8. มีความเพียรชอบ จึงเป็นผู้ควรแก่ทักษิณา
 ..... 9. มีการพูดและการกระทำตรงไปตรงมาตามศีล

- ก. สุปฏิปันโน
 ข. ปาเนยโย
 ค. อุษุปปฏิปันโน
 ง. ทกฺขิณเณยโย
 จ. ญายปฏิปันโน
 ฉ. อญฺชลีกรณียโย
 ช. สามิจิปฏิปันโน
 ซ. อนุตตร ปุณฺณเขตต์ โลกสฺส
 ฌ. อาหุเนยโย

แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานรายบุคคล แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ มีวินัย			ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เสียสละ			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			การร่วมมือ ทำงาน ส่วนรวม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	มีการวางแผน ร่วมกัน ทำงาน			มีการแสดง ความคิดเห็น ของสมาชิก			มีการรับฟัง ความคิดเห็น			มีการปฏิบัติ ตามขั้นตอน ที่วางไว้			สามารถ ให้คำแนะนำ กลุ่มอื่นได้			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง

ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการ แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
2	การลำดับขั้นตอนของเรื่อง	☐	☐	☐
3	วิธีการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	☐	☐	☐
4	การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ	☐	☐	☐
5	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	3	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	2	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
7-6	ดี
5-4	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 อารงไว้ซึ่งความเป็น ชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และ ปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายาม ในการเรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และ สามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
	5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
	6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
7. รักความเป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
	7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
8. มีจิตสาธารณะ	7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
	8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง

แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 3.	
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับดี (2) ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	<u>พุดถ่ายทอด</u> ความหมาย ของสังฆคุณ 9 ได้ถูกต้อง ครบถ้วน <u>คล่องแคล่ว ชัดเจน</u> <u>ด้วยภาษาของ</u> <u>ตนเองได้</u>	<u>พุดถ่ายทอด</u> ความหมาย ของสังฆคุณ 9 ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน <u>ด้วยภาษาของ</u> <u>ตนเองได้</u>	<u>พุดถ่ายทอด</u> ความหมาย ของสังฆคุณ 9 ได้อย่างถูกต้องเป็น บางส่วน <u>ด้วยภาษาของ</u> <u>ตนเองได้</u>	<u>ไม่สามารถพุด</u> <u>ถ่ายทอด</u> ความหมาย ของสังฆคุณ 9 ได้
ตัวชี้วัดที่ 1 กิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้	ระบุการนำ แบบอย่างของสังฆ คุณ 9 มาปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน <u>ได้อย่างเหมาะสม</u> <u>และเสนอแนว</u>	ระบุการนำ แบบอย่างของสังฆ คุณ 9 มาปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน <u>ได้อย่างเหมาะสม</u> <u>และเสนอแนว</u>	ระบุการนำ แบบอย่างของสังฆ คุณ 9 มาปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน	ระบุการนำ แบบอย่างของสังฆ คุณ 9 มาปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน <u>ได้บ้าง และเสนอ</u> <u>แนวทางการปฏิบัติ</u>

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
1. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	<u>ทางการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ได้เหมาะสมถูกต้องและครบถ้วน</u>	<u>ทางการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ได้</u>	<u>ได้และเสนอแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ได้</u>	<u>ตนต่อพระสงฆ์ได้แต่ไม่เหมาะสม</u>
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	<u>แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นนั้นด้วยกิริยาจากที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติตามที่ตนรับ ผิดชอบจนสำเร็จเป็นที่พึงพอใจของกลุ่ม</u>	<u>แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นบ้างด้วยกิริยาจากที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติตามที่ตนรับ ผิดชอบจนสำเร็จ</u>	<u>แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือปฏิบัติตามที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จเมื่อมีผู้อื่นมากระตุ้น</u>	<u>ปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบได้ แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</u>

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ด้านอื่นๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

- ปัญหา/อุปสรรค

- แนวทางการแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวสุภาวดี...นุสดี)